

Éterické mystérium Krista a Základní kámen

Sergej O. Prokofjev

Z obsahu Vánočního sjezdu vyplývá, že Rudolf Steiner vytvořil Základní kámen jako vnitřní centrum tohoto Sjezdu v *éterickém* světě nejbližším k Zemi. A proto je tento Kámen realitou nikoli pouze pro lidi, kteří jej vložili do svých srdcí, ale pro všechny duše spjaté s mi-chaelským proudem přebývajícím v duchovním světě a také pro bytosti vyšších hierarchií. Hovoříme-li proto o setkání na Zemi aristoteliků a platoniků jako o *druhé* nezbytné podmínce pro nástup kulminace anthroposofie na konci století, musíme jasně seznat, že duchovním místem jejich setkání bude právě Základní kámen vytvořený *pro toto*. Neboť on v sobě obsahuje bytostné elementy odpovídající jak vnitřní orientaci aristoteliků, tak i vnitřní orientaci platoniků, a také vše objímající centrální element, způsobilý sjednotit oba proudy na esoterické úrovni a tím vytvořit nezbytné předpoklady pro jejich společné působení, což však znamená, pro následnou pozemskou kulminaci michaelského proudu.

Tak poukazuje *myšlenkové světlo* kol Základního kamene, skládající se ze světově-lidských myšlenek, na bytostnou podstatu duchovního úkolu aristoteliků: připravit pro lidstvo cestu od myšlení lidského k myšlení kosmickému, ke světovým myšlenkám hierarchií. Avšak *imaginativní forma* Základního kamene, skládající se ze světově-lidských imaginací, je podstatou duchovních snah platoniků, jejichž úkolem je připravit pro lidstvo cestu od imaginací lidských k imaginacím světovým, v nichž žijí a působí bytosti vyšších hierarchií.

Oba tyto proudy, spjaté příslušným způsobem se světlem světových myšlenek a s obrazností světových imaginací, se harmonicky spojují v *substanci* Základního kamene, skládající se ze světově-lidské *lásky*. V dvojitěm charakteru této substance je již založena cesta vnitřního vývoje, na níž se člověk může postupně pozvednout od lásky lidské k lásce světové. V této světové lásce, kterou přinesl na Zemi Kristus, spojiv ji s veškerým zemským vývojem díky mystériu Golgoty (GA 148, 2. 10. 13), máme nejvyšší sílu, způsobilou spojit v duchovní i sociální úrovni všechny protiklady. „Neboť kde jsou dva nebo tři shromážděni ve jménu mém, jsem já mezi nimi“ (Matouš 18; 20). „Jméno“ je v daném případě principem „já“, v němž má být všechna moudrost předchozího světového vývoje (tj. i myšlenkové světlo, i obraznost imaginací) přetvořena v nejčistší lásku (viz GA 13), z níž se skládá substance Základního kamene.

Ponoříme-li proto v naší době Základní kámen do srdce, může nás to bezprostředně vést k osobnímu setkání s éterickým Kristem v nadmyslovém světě nej bližším zemskému. Tomuto cíli slouží *veškerá* duchovní věda. Avšak nej konkrétněji a nejkoncentrovaněji to došlo výrazu právě v duchovní podstatě Základního kamene. „Kristus bude skutečně darován těm lidem, kteří budou díky duchovní vědě s to pozvednout se k chápání, ke zření pravého zjevení Krista“ (GA 118, 20. 2. 1910). V těchto slovech obrací Rudolf Steiner naši pozornost na dva elementy (aristotelický a platónský) nového zjevení Krista: na jeho *chápání* pomocí světla zduchovnělého myšlení a na jeho *zření*, když v sobě vyvineme schopnost vědomého přijímání imaginací.

Pochopení Druhého příchodu je obsaženo v podstatě Základního kamene díky tomu, že jeho tři elementy přesně odpovídají třem základním aspektům zjevení éterického Krista. Počínaje naší dobou se On jakožto božský Nositel *substance* Lásky zjevuje lidstvu v *imaginativní formě*, vnímatelné novým vědomým jasnozřením a obklopen zářící aurou *myšlenkového světla*, skládajícího se ze všech produhovnělých myšlenek lidí, pomocí nichž se oni snaží vystihnout na Zemi bytostnou podstatu Kristovu. Z této substance lásky prýští ona slova opory a utěšení, jež lze dnes slyšet od Krista (viz GA 130, 1. 10. 1911), blížícího se k člověku v nové imaginativní formě, obklopeného zářící aurou duchovního světla.

Pokud pak jde o následující stupeň, spočívající již v bezprostředním zření éterického Krista, je dnes možno jej dosáhnout díky tomu, že člověk vstupuje svou vnitřní prací se Základním kamenem vědomě na cestu výše popsanou, vedoucí od myšlenek lidských - ke kosmickým, od imaginací lidských - k imaginacím světovým, od lásky lidské - k lásce světové. Tehdy uplatňuje svou sílu *dvojitý ráz* Základního kamene, který byl na Vánočním sjezdu vytvořen jakožto dvojitý dodekaedr: současně světový a lidský.

Pochopit esoterický smysl této dvojnosti můžeme jen tehdy, když si povšimneme toho, co řekl Rudolf Steiner v přednášce o éterisaci krve. V této přednášce se mluví o tom, jak po mystériu Golgoty proudí v *každém* člověku spolu s *mikro- kosmickým* proudem éterisované lidské krve, tekoucím od srdce k hlavě, v tomtéž směru ještě druhý, *makrokosmický* proud - proud éterisované krve samého Krista. Spojení těchto éterických proudů je nezbytné pro to, abychom dospěli k vědomému vnímání Krista v duchovém světě. Proto musí mít Základní kámen, uložený do *éterického* srdce člověka, tj. tam, kde je zdroj *obou* proudů: *světového* proudu Kristova a proudu *lidského*, - musí mít nevyhnutelně dvojitý ráz, makro-mikrokosmický. Jen díky tomu může posloužit v lidském srdci jako most nebo spojující článek mezi dvěma popsanými proudy a potom se stát novým srdečním orgánem vnímání, otvírajícím přístup k bezprostřednímu zření éterického Krista.

V tom, co bylo řečeno, máme individuální aspekt práce se Základním kamenem. Jak však bylo již ukázáno v hlavě V., Základní kámen je také nejmocnějším zdrojem sociálních impulsů, způsobilých vést do budoucnosti celé lidstvo. Samo jeho vložení do éterického srdce se může, pravda, uskutečnit jen v důsledku individuálně dosaženého *chápaní* esoterické podstaty Vánočního sjezdu a následného svobodného rozhodnutí uložit Základní kámen do vlastního éterického srdce. Potom se v něm Základní kámen stane základem *pro nové sociální obecnství lidí*. Avšak toto obecnství je takové, že - přebývajíc plně uvnitř současné civilisace, kde nyní vládne ahrimanský „kníže tohoto světa“ - má přesto jako svůj zdroj a základ (začátek tvoření obecnství) cosi, co nepochází z tohoto světa, nýbrž bezprostředně z království éterického Krista.

Zde mohou Kristova slova „Mé království není z tohoto světa“ (Jan 18; 36) po prvé od apoštolských dob dosáhnout svého plného uskutečnění, pokud jen současné společenství anthroposofů opravdu upevní všechnu svou společnou existenci na Základním kameni jako na nevysychajícím, nevycerpátném prameni *sociálních sil Vzkříšení*.

Proto se nemohou k obecnství lidí, opírajících svůj sociální život *o tento* základ, nikdy přiblížit žádné odpůrcí síly. To však znamená, že se před takovým společenstvím otvírá možnost, nehledě na všechny překážky a všechna pokušení, přece jen uskutečnit své poslání v současném světě a stát se pro něj díky tomu pravzorem a vůdčí hvězdou při hledání nových sociálních vztahů, vztahů současně exo-

terických a esoterických. Takové lidské obecnství bude právem spatřovat své pole působnosti *uvnitř* současné, exoterické civilizace, přičemž bude současně mít zdroj své esoterické bytostné podstaty v silách Zmrtvýchvstání, připlývajících do něj z individuální duchovní práce jeho členů se Základním kamenem a s jeho Meditací jako středem všech jeho sociálně utvářivých sil.